

03.05.2022

Asia/4

§ 92

Oppivelvollisuuden laajentamisen väliraportti ja seurantasuunnitelma

HEL 2022-005162 T 12 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi väliraportin oppivelvollisuuden laajentamisesta ja oppivelvollisuuden laajentamisen seurantasuunnitelman.

Käsittely

Asian aikana oli kuultavana erityissuunnittelija Anssi Ahlberg. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Anssi Ahlberg, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22241
anssi.ahlberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oppivelvollisuuden laajentamisen väliraportti 3.5.2022
- 2 Oppivelvollisuuden laajentamisen seurantasuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oppivelvollisuuden laajentamisen toteuttaminen

Oppivelvollisuuslain myötä koulutuksen järjestäjien ja asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuuseen tuli muutoksia ja uusia tehtäviä. Oppivelvollisille tuli velvollisuus hakeutua perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen. Liitteen raportissa (Liite 1) käydään läpi oppivelvollisuuden laajentamisen toteuttamiseen liittyviä tunnuslukuja vuodelta 2021 ja toimenpiteitä lukuvuodelta 2021–2022.

Oppivelvollisuuden laajentamisen kokonaiskustannukset vuonna 2021 olivat 3,87 miljoonaa euroa, joista valtionosuus kattoi arviolta 3,62 miljoonaa euroa eli noin 94 %. Vuonna 2021 toteutuneet kustannukset olivat noin 80 % kaupungin arvioimista kustannuksista. Alitusta selittävät pääasiassa toisen asteen arvioitua pienemmät oppimateriaali- ja lissenssikustannukset.

Peruskoulujen ohjaus onnistui Helsingissä hyvin vuonna 2021. Perusopetuksen 2021 päättäneistä oppivelvollisista 99,1 %:lla oli syyskuussa opiskelupaikka peruskoulun jälkeisessä koulutuksessa. Ohjaamoon keskitetty asuinkunnan ohjaustiimi on moniammatillisesti selvittänyt ilman opiskelupaikkaa jääneiden tilanteita, antanut ohjausta ja valmistellut opiskelupaikan osoittamisia.

Vaativan erityisen tuen opiskelupaikkaa tarvitsevien, myöhään maahan muuttaneiden sekä ilman perusopetuksen päättötodistusta jääneiden oppivelvollisten jatkopolut ovat oppivelvollisuuslain myötä osin muuttuneet ja vaikeutuneet. Helsingissä tilannetta parannetaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Vaativan erityisen tuen oppilaiden jatko-opintoihin ohjaamisesta on lukuvuoden aikana tehty säännöllistä yhteistyötä asuinkunnan ohjauksen sekä ammatillisten erityisoppilaitosten kanssa. Helsingin Evankelisen opiston kanssa on parhaillaan käynnissä keskustelut oppivelvollisuuslain mahdollistaman maahanmuuttajien opistovuoden järjestämisestä. Vamos Helsingin kanssa keskustellaan mahdollisuudesta tarjota vahvemmin tuettu nuorten ryhmä aikuisten perusopetukseen. Näiden ryhmien huomioiminen valtakunnallisesti yhdenvertaisesti edellyttäisi paikallisten ratkaisujen lisäksi ryhmien perusteellisempaa lainsäädännöllistä tarkastelua soveltuvimpien koulutusvaihtoehtojen, eri tukimuotojen ja niiden rahoituksen osalta.

Oppivelvollisuuden seuranta

Oppivelvollisuuden laajentamista seurataan liitteenä (Liite 2) olevan seurantasuunnitelman mukaisesti. Helsingin kaupungin oppivelvollisuuden seurannassa noudatetaan mahdollisimman paljon kansallista seurantaa, jotta saadaan yhteismitallisuutta ja vertailutietoa muihin kuntiin. Seurannan runkona käytetään opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisua ”Oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpano: seurantasuunnitelma 2021–2024”.

Oppivelvollisuuden laajentamiselle on hallituksen esityksessä asetettu pitkän aikavälin tavoitteita: suomalaisten koulutus- ja osaamistaso nousevat (jokaiselle perusopetuksen päättävälle toisen asteen tutkinto); oppimiserot kaventuvat; koulutuksellisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus kohenevat; työllisyysaste paranee. Näiden myötä uudistuksen arvioidaan myös vähentävän syrjäytymisriskiä.

03.05.2022

Asia/4

Helsingin kaupungin seuranta on jaettu uudistuksen tavoitteita seuraaviin vaikuttavuusmittareihin sekä lyhyemmän aikavälin muutosta seuraaviin vaikutusmittareihin. Seurattavia tietoja on viety kaikille avoimeen mittaristoon (linkki mittaristoon löytyy väliraportista), joka päivittyy vuosittain.

Oppivelvollisuuden laajentamisen vaikutuksia suhteessa tavoitteisiin päästään tarkastelemaan vasta, kun ensimmäinen laajentuneen oppivelvollisuuden kohortti on valmistunut toiselta asteelta. Vaikuttavuusmittareiden lähtötiedot on kuitenkin viety jo valmiiksi mittaristoon.

Lyhyemmän aikavälin vaikutusmittarit tarkastelevat hakeutumista, opetusta ja opinto-ohjausta, opintoihin kiinnittymistä, hyvinvointia, kustannuksia sekä asuinkunnan valvontaa ja ohjausta. Vaikutuksia tarkastellaan sekä asuinkunnan osalta että koulutuksen järjestäjän näkökulmasta perusopetuksen, TUVA-koulutuksen sekä lukio- ja ammatillisen koulutuksen osalta. Osa mittaristosta päivittyy seurantaan vasta myöhemmin. Esimerkiksi hakeutumisessa ja koulutukseen sijoittumisessa odotetaan Opetushallituksen uusia tilastoraportteja, joissa hyödynnetään uutta oppivelvollisuusrekisteriä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Anssi Ahlberg, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22241
anssi.ahlberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oppivelvollisuuden laajentamisen väliraportti 3.5.2022
- 2 Oppivelvollisuuden laajentamisen seurantasuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano